40ՐԴ ՏԱՐԻ — ՇԱԲԱԹ 21 ՆՈՅԵՄԲԵՐ/ 4 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1909 — ԹԻՒ 1534

ՅԼԲ ԵՒ ՑՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՇԱՀՆԱԶԱՐ

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ
ՊԱՒԼՈՍ, ՊԱՂՐ — ԱԼԻ ՃԱՏՏԷՄԻ
էգուսսուսլուա (Սկիւթզի) փողց թիւ 38

BUREAUX DU JOURNAL HAÏRENIK
Avenue de la Sublime-Porte rue Eboussuoud No. 38
CONSTANTINOPLE

10 ՓԱՐԱ

ՀԱՅՐԵՆԻՔ
ՕՐԱԳԻՐ

ԲԱԺԱՆԵՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Պոլսոյ համար . . . . . 300 թիւ 75 դրչ. Մեծիա
» » . . . . . 150 » 40 » »
Գաւառներու . . . . . 300 » 100 » »
» . . . . . 150 » 50 » »
Օտար երկիր երկօրեայ . . 300 » 25 ֆրանք
» » ամենօրեայ . . 300 » 30 »
Ամերիկա . . . . . 300 » 10 տոլար
(Միւս պայմանները տեսնել 4րդ երեսը)
Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն առանց կնիքի չի դարձուիր։

درعليه باب عالى جاده‌سنده ابوالسعود سوقاغى نومرو ٣٨
غزته‌سى اداره‌سنه «هيئره»

10 ՓԱՐԱ

ԻՆՉՊԷՍ ԼՈՒԾԵԼ Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՀՕՐ

ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆԻՆ ԽՆԴԻՐԸ

Նոր վարչութիւնն այնքան անկարող հանդիսացաւ սրբան նախորդը, կիլիկեան Աղէտին մասին կառավարութենէն ո՛և է գոհացում մը ստանալով դիւրացնելու Ս. Պատրիարք Հօր ապրին դլուխը վերադառնալը։

Մեզ ամէնուս յայտնի է թէ՝ Հայ ազգին անունով Ս. Պատրիարք Հօր յայտնած գանգատին պատճառը ուրիշ բան չէր բայց եթէ Արդարութեան ոտնակոխ ըղլալը, Աստուծոյ մէջ տեղի ունեցած դատաստանութիւններուն առնչ։

Երբեք Հայոց ազգը Ս. Պատրիարքին բերնով իր դիմումը մասնաւորած չէր այս կամ այն անձին ի նպաստ։ Ընդհանուրին համար էր որ բողոք մը կը բառնայինք և այդ ընդհանուրին մէջ կը գտնուէին ո՛չ միայն անմեղ Հայեր այլև այն ոչխարահաւ Թուրքերն որոնք դիտակից չարագործներու ձեռքին մէջ կոյր գործիքներ դարձած էին սպանութեան, թալանի և հրկիզման։

Բայց դժուար չէր կառավարութեան ըմբռնել կատարած դիմումին բուն խնամքը այնքան եթէ պատժուելիք անձերն ոչ թէ հասարակ և ոտքէ ժողովուրդին մէջէն առնուելու էին՝ այլ այն պաշտօնեաներէն որոնք պատասխանատու էին կարգապահութեան մասին և այն ներելիներէն որոնք գրգռած էին խուժանը քրիստոնեաներուն դէմ։

* * *

Նոր Վարչութեան ստացած պատասխանին այն է թէ Հիլմի փաշայի Դահլիճը չուզեր, արդարութեան կատարման նպատակով, աւելի բան մը ընել քան ինչ որ ըսին Կիլիկիա դանուող պետական Առեւտրականները։ Դահլիճը ինքզինքը պաշտպանելով կ'ըսէ. «Զուզակաս պատճառն այն է որ չեմ կրնար»։

Դահլիճին անկարողութիւնը, կը բացատրեն անոնք, կը բղխի սա հանգամանքէն որ Դահլիճը ձեռքը չունի այնպիսի օրէնք մը որ կարենայ վերոնշեալ երկրորդ անգամ դատել տալ այն յանցապարտ հանրաւեալ պաշտօնեաներն ու տեղական երևելիները որոնք պետական Առեւտրականները կոչմէ չատ թէրեւս պատիժներով ալ ըլլէին առնչին անգամ մը իրենք զիրենք ազատեցնելու։ Դահլիճը պատրաստ է չատ բաներ ընել սակայն եթէ այս մասին Խորհրդարանի կողմէ քիչ-էական նոր օրէնք մը իրեն իշխանութիւն տայ։

* * *

Ուրեմն հիմա այլեւս պետունք Դահլիճին մէղմել զրած գժուարութիւնը։

Այս կառավարական առարկութիւնը, հիմնաւոր թէ ոչ, բայց յայտնապէս հզօր, քանի որ նախորդ Նոր, Վարչութեան յայտարարութեան երեսին ալ նորէն կը կրկնուի, այս առարկութիւնը, կ'ըսենք, կը առիղէ այնպիսի վիճակ մը որ անկէ դէպ դուրս գալու համար երկու ելք կայ միայն։

Մէկն այն է որ ընտրենք նոր Պատրիարք մը, և այս կերպով, նա զառնանք Տ. Ե. Դուրեանի գացած ճանապարհէն, ինչ որ պիտի նշանակէր որ ազգովին դատապարտել դինքը և հրաժարիլ Կիլիկեցիներուն համար արդարութիւն պահանջելէ։

Միւսն այն է որ Ազգ. երեսփ. Ժողովը, իբր պետական օրէնքի մը հաւնմամբ օսմանցի քաղաքացիներու համախմբում մը, իր ձեռքն առնու նոյն այն խնդիրն որ յառաջ բերած էր Ս. Պատրիարքին հրաժարումը, պատրաստէ Կիլիկեան կոտորածներու վրայ խրիտա մը, Մեջլիսական Ժողովին մատուցանելու համար։ Օսմ. Սահմանադրութեան մէջ յօդուած մը կայ որ ամէն օսմանցիի իրաւունք կուտայ այդ ճանապարհով իր գանգատները երկրին ԲալթրագայնԱռաջնորդ յայտնելու։

Մեր Ազգ. երեսփ. Ժողովը, որ օսմանցի քաղաքացիներու դատ մատուցանէ, ունի անտարակուսելի իրաւունքը, և հետեւաբար, կրնայ զայն գործածելով Ազգ. պետական Ժողովին առջև հանել նոյն այն գանգատը որուն համար գոհացում չկրցաւ ստանալ Դահլիճէն։ Այս ալերթագրին մատուցումը պէտք է տեղի ունենայ Ս. Պատրիարք Հօր ձեռքով, և այս պաշտօնը կատարելու համար, Ազգ. Ժողովը թող Ս. Պատրիարքն իր Ամրոզը կանչէ։ Ո՛չ մէկ նկատում կայ որ կարենայ արգիլք ըլլալ Ս. Պատրիարք Հօր վերադարձին այս պիտի քաղաքական ճանապարհէ մը։ Դահլիճը մէկ կողմէն, օրէնքի տեսակէտէ իր ապիկարութիւնը կը յայտնէ, դէտ ուրիչ բան մը ընելու, միւս կողմէն, օսմ. Փառղամանէն արտօնութիւնը վայ չարաճճի կերպով խոյատցող ջրային յատիրժամարներ կ'օգտագործուին։

Ու հո՛ն ծովուն անդունդներէն դուրս կը ցցուի մօրուքաւոր ու թափառիկը Պոսիդոն Զատուածը պատկ մը կարկառելով անոր որ կէս դար չարաչար նակ բանատեղծութեան և հայհոյիչ կերպով նեղած էր Պոսիդոնի իշխանութեան տակ գտնուող խորհրդաւոր ու ահարկու թագաւորութիւնը։

ԱՅՎԱԶՈՎԱՔԻՒ ԱՐՁԱՆԸ

Ազգասէր, բազում ոգեղով տղայ մը, դեղադէմ ու մաղձ, Մրմմի Թէոդոսիա քաղքին յանկապատներուն վրայ ածուխով ու կաւիճով նաւահանգիստ պատկերներ չինելով ժամանակ կ'անցնէր։

Տարիներ առաջ՝ այդ տղան արդէն հաչակաւոր նկարիչ մը եղած էր, եւ բոպական համբաւով, բարեկամ թագաւորը գլուխներու և անոնց խորհրդականը։ Իր կտրիճքը բազմաթիւ չքնաչնութիւններով զարդարուած՝ եւ հարբուսա՝ միլիոնատէրի մը չափ։

Հաճոյք է ըսել որ բախտ այդ սիրելի զաւակին անունը Այվազովսքի էր։

Հայրենի Թէոդոսիայի համար Այվազովսքի չէր խնայեր իր միլիոններըը։ Ան՝ միայնակ բացառիկ բարերարութեան հասցուց այդ քաղաքի բարեկարգութիւնը։ Թէոդոսիացիները չէր չէնէին, Այվազովսքի չէր տուաւ ատոնց։ Անոր չինել տուած առատպէսական չքնաչնքներու մասին ամբողջ Ռուսաստան խօսած է ժամանակին։

Այժմ երանաշէտ Թէոդոսիացիները Այվազովսքիի արձանը կը կանգնեն։ Ո՛չ թէ գերեզմանին վրայ, այլ խակաան մեծ արձան մը որ քաղաքին զարդը պիտի ըլլայ։

Ասկա Ռուսաստանի մէջ Այվազովսքիի առաջին արձանը պիտի ըլլայ։

Այս արձանին չինութեան մէջ մեծ մասնակցութիւն ունեցած է ծովանկարչին ամուսնացած աղջիկը, Տիկին Լասպն։

Արձանին ուրուագիծը յանձնուած է կին քանդակագործ Ն. Բրաշօլ Զատլավսկայայի որ, երկար տարիներու ջանքերու չնորհիւ, Ռուսաստանի և արտասահմանի մէջ, տաղանդաւոր քանդակագործ մը գրաված է։

Այվազովսքի ներկայացուած է իր հարիւրի և սրտին մօտիկ չքնաչախ մը մէջ։ Ներկին սախատակը ձեռքին մէջ, նստած է քարի մը վրայ, դէպի ուր վերկրագէղ կը բարձրանան ծովին ալիքները։ Այդ ալիքները իրենց կատարներուն վրայ չարաճճի կերպով խոյացող ջրային յատիրժամարներ կ'օգրօքոնին։

Ու հո՛ն ծովուն անդունդներէն դուրս կը ցցուի մօրուքաւոր ու թափառիկը Պոսիդոն Զատուածը պատկ մը կարկառելով անոր որ կէս դար չարաչար նակ բանատեղծութեան և հայհոյիչ կերպով նեղած էր Պոսիդոնի իշխանութեան տակ գտնուող խորհրդաւոր ու ահարկու թագաւորութիւնը։

ԹԱՓԱԹԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

Հին երգ մը որ ատեն ատեն կ'երգուէր.—Կ'ուզէ՞ք 40 միլիոն ոսկի ժողվել՝ հաճ՞ միլիոն Հայ կայ.— Վերջին երգիչը «Դրախա»ին մէջ.— Սնցարմաճուն մը.—Տաճար.—Այո՛, կուգամ իր Տաճարին մէջ Աստուծոյ երեսպագել.— Դուբեան Պատրիարքն եամակը.—Խոսք. մրճոյից բիւ մը.—Նորեն չեմկելի միաբ. —Քահանայի մը պատակնուիրեցնելը։

Հիմ ալ նոր պատրիարքին մը առաջին անգամ մ'ը չորքը, հանճարեղ գլուա մը գաղծի պէս, կլած սա առաջարկը լրած է։

«Զորս միլիոն Հայ կայ աշխարհիս երեսը, եթէ ամէն մէկէն չորեքը մէկ-մէկ դրուշ ժողվենք, ամբողջ 16 միլիոն դրուշ կ'ընէ և տարին 208 միլիոն դրուշ, սասը տարիէն այդ գումարը, քաղաքական ամիսով, կը հասնի 4160 միլիոն դրուշի, այսինքն ժողովրդապէս 40 միլիոն օսմ. ոսկիի և այս 40 միլիոն ոսկիով ինչեր չենք կրնար ընել... Պատրիարքարանի կտրած ապահիները նոր բոզիկ կատանք, ծեր և անկար վարժարանները ապրուր կը խմցնենք, դարիպ սէրմէրներու նոր խոլիսիներ չինել կատանք, եւն։ Այսպիսի նպատակի մը համար օր Հայը կը մերժէ չորեքտական մէկ դրուշ տալը. ծն գործ սկսինք։»

Բնականաբար այդ առաջարկութեան ականջ կախող չէ եղած և ապառիթ մըն է Հայ ազգին անվհատ բարոյական ուժովը ամբողջ երկրին ալ բարոյականը բարձրացնելու։

ԱՅՎԱԶՈՎՍՔԻ ԱՐՁԱՆԸ

Ազգասէր, բազում ոգեղով տղայ մը, դեղադէմ ու մաղձ, Մրմմի Թէոդոսիա քաղքին յանկապատներուն վրայ ածուխով ու կաւիճով նաւահանգիստ պատկերներ չինելով ժամանակ կ'անցնէր։

Տարիներ առաջ՝ այդ տղան արդէն հաչակաւոր նկարիչ մը եղած էր, եւ բոպական համբաւով, բարեկամ թագաւորը գլուխներու և անոնց խորհրդականը։ Իր կտրիճքը բազմաթիւ չքնաչնութիւններով զարդարուած՝ եւ հարբուսա՝ միլիոնատէրի մը չափ։

Հաճոյք է ըսել որ բախտ այդ սիրելի զաւակին անունը Այվազովսքի էր։

Հայրենի Թէոդոսիայի համար Այվազովսքի չէր խնայեր իր միլիոնները։ Ան՝ միայնակ բացառիկ բարերարութեան հասցուց այդ քաղաքի բարեկարգութիւնը։ Թէոդոսիացիները չէր չէնէին, Այվազովսքի չէր տուաւ ատոնց։ Անոր չինել տուած առատպէսական չքնաչնքներու մասին ամբողջ Ռուսաստան խօսած է ժամանակին։

Այժմ երանաշէտ Թէոդոսիացիները Այվազովսքիի արձանը կը կանգնեն։ Ո՛չ թէ գերեզմանին վրայ, այլ խակաան մեծ արձան մը որ քաղաքին զարդը պիտի ըլլայ։

Ասկա Ռուսաստանի մէջ Այվազովսքիի առաջին արձանը պիտի ըլլայ։

Այս արձանին չինութեան մէջ մեծ մասնակցութիւն ունեցած է ծովանկարչին ամուսնացած աղջիկը, Տիկին Լասպն։

Արձանին ուրուագիծը յանձնուած է կին քանդակագործ Ն. Բրաշօլ Զատլավսկայայի որ, երկար տարիներու ջանքերու չնորհիւ, Ռուսաստանի և արտասահմանի մէջ, տաղանդաւոր քանդակագործ մը գրաված է։

Այվազովսքի ներկայացուած է իր հարիւրի և սրտին մօտիկ չքնաչախ մը մէջ։ Ներկին սախատակը ձեռքին մէջ, նստած է քարի մը վրայ, դէպի ուր վերկրագէղ կը բարձրանան ծովին ալիքները։ Այդ ալիքները իրենց կատարներուն վրայ չարաճճի կերպով խոյացող ջրային յատիրժամարներ կ'օգրօքոնին։

Ու հո՛ն ծովուն անդունդներէն դուրս կը ցցուի մօրուքաւոր ու թափառիկը Պոսիդոն Զատուածը պատկ մը կարկառելով անոր որ կէս դար չարաչար նակ բանատեղծութեան և հայհոյիչ կերպով նեղած էր Պոսիդոնի իշխանութեան տակ գտնուող խորհրդաւոր ու ահարկու թագաւորութիւնը։

ԹԱՓԱԹԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

Հին երգ մը որ ատեն ատեն կ'երգուէր.—Կ'ուզէ՞ք 40 միլիոն ոսկի ժողվել՝ հաճ՞ միլիոն Հայ կայ.— Վերջին երգիչը «Դրախա»ին մէջ.— Սնցարմաճուն մը.—Տաճար.—Այո՛, կուգամ իր Տաճարին մէջ Աստուծոյ երեսպագել.— Դուբեան Պատրիարքն եամակը.—Խոսք. մրճոյից բիւ մը.—Նորեն չեմկելի միաբ. —Քահանայի մը պատակնուիրեցնելը։

Զեմ գիտեր առաջին անգամ ա՞ր չորքը, հանճարեղ գլուա մը գաղծի պէս, կլած սա առաջարկը լրած է։

«Զորս միլիոն Հայ կայ աշխարհիս երեսը, եթէ ամէն մէկէն չորեքը մէկ-մէկ դրուշ ժողվենք, ամբողջ 16 միլիոն դրուշ կ'ընէ և տարին 208 միլիոն դրուշ, սասը տարիէն այդ գումարը, քաղաքական ամիսով, կը հասնի 4160 միլիոն դրուշի, այսինքն ժողովրդապէս 40 միլիոն օսմ. ոսկիի և այս 40 միլիոն ոսկիով ինչեր չենք կրնար ընել... Պատրիարքարանի կտրած ապահիները նոր բոզիկ կատանք, ծեր և անկար վարժարանները ապրուր կը խմցնենք, դարիպ սէրմէրներու նոր խոլիսիներ չինել կատանք, եւն։ Այսպիսի նպատակի մը համար օր Հայը կը մերժէ չորեքտական մէկ դրուշ տալը. ծն գործ սկսինք։»

Բնականաբար այդ առաջարկութեան ականջ կախող չէ եղած և ապառիթ մըն է Հայ ազգին անվհատ բարոյական ուժովը ամբողջ երկրին ալ բարոյականը բարձրացնելու։

Այո՛, կուգամ իր Տաճարին մէջ Աստուծոյ երեսպագել...

ՏԱՃԱՐ, կրօնա-եկեղեցական կիսամռնոյ հանդէսը թէ իր պարունակութեամբ և թէ իր արտաքինով, ներկայացուի մը ունի։ Առաջին թիւին ճախատը դրուած է Եղիշէ Պատրիարք հօր մէկ դեղեցիկ ու պերճախօս նամակը, որուն վերջաւորութիւնը մատնանշող, հոս զետեղելու անդիմադրելի պէտք մը կը զգամ.

«Սակայն կաղձուրելու համար մեր բարոյական տնտեսութեան մէջ պահպանուելիք կրօնական ուժը՝ հարկ չէ՛ չինել զայն մաքառումի դաշտի։ Կրօնքը երբեք պինարան մը չէ՛ եղած մեր մէջ՝ սարսափ ազդելու համար անոնց՝ որոնք կ'ուզեն կռուիլ իր դէմ, այլ ընդհանարան մը անոնց համար որոնք ազէտալի վտանգներէ կը փախչին։

Մեր եկեղեցին մանաւանդ՝ նախախնամական այդ հոգածութեամբ նուիրականացած՝ սիրացած՝ է ցարդ մեր հոգիներուն, ու չենած է մեր մէջ կռանք մը, առանց թելադրելու որ արհամարհենք այն բարերութիւնները՝ ուր մարդիկ կրնան հանդիլ իրենց սեպհական ձգտումներով կամ քաղաքական աչխարհի մերթ յատակ և մերթ պղտոր հայեցողութիւններով։

«Կրօնաիերիթիզ լաւագոյն ուղղութիւնը պէտք է ըլլայ, հաչտ պահել Աստուծոյ խօսքը մեր բարոյականին, վանդի այդ իմաստութեամբ միայն պիտի կրնանք ամօթ չհամարել Քրիստոսի Աւետարանը՝ որուն պէտք ունինք յաւիտեան։

«Մենք այդ պիրքին ու անկէ ստացուած կենսականութեան չա՛տ բան կը պարտինք։ Անով ներարկուած է մեր երակներուն մէջ մարտիրոսութեան այն անսպառ կորովը՝ որ մեծագոյն դրաւադն է կազմած մեր հին ու նոր պատմութեան, ու մնալ կանգուն կը մնան մեր տաճարները՝ որոնց ամէն սպասները սրսկուած են մեր արիւնով։ Այդ տաճարները նչանակն են մեր կեանքին ու ապահովութիւնը մեր ապագային։

«Այս նահատակ ժողովուրդին իւրաքանչիւր մէկ չրթունքէ՝ ինչ տարաբնչա կախարդանքով ալ լեցուած ըլլայ՝ պիտի չկամարձակի դուրս թափել վարձկանի մը նղովքը... այլ Բասլամի նման՝ անիմարդմանելի պլպլուժի մը մատնուած՝ աչքերը փակ պիտի մրմնջէ.

Ինչ գեղեցիկ են հու Տաճարեդ։

Տաճար իր խմագրականով կը խոսանայ հեռու մնալ հրապարակային վիճաբանութիւններէ և ինքզինք նուիրել միայն կրօնապիտական, բարոյական, պատմական, իմաստասիրական, եկեղեցական—օրէնսգիտական, հնախօսական, մեկնաբանական, ծիսական են. ուսումնասիրութիւններու։

Առաջին թիւը այդ խոստումին հաւատարիմ է և յայտնի կը տեսնուի որ թերթը կարող գրիչներու չանձնուած է, միայն թէ կարող գրիչները պիտի չարատևին աչխատակցիլ, թէ խանդավառութեան առաջին օրերը անցնելէ ետքը մէկիկ մէկիկ պիտի հեռանան ու Տաճարն ալ կործանելով՝ քար քարի վրայ չպիտի մնայ «զի լցցի բանն թէ...»

Բայց ինչո՞ւ այս յոռետես ու ախուր նկատումները, միթէ անոր հաւատը որ կրօնաթերթի մը հրատարակման գաղափարը յղացած ատեն կասկած յայտնեցի մեր կրօնաւորներու կարողականութեան մասին և չափազանց ծանր բայց իմնց «չէնկէլը մես վնասելու» ուշադրութեանը վրայ։

* * *

Այդ քրոնիկս, աւա՛ղ, կ'երեւայ որ յուղեր է նոյնիսկ մեր դաւառացի կրօնաւորներն ալ որոնցմէ մին ուժգնօրէն կը բողոքէ «չէնկէլապաշտութեան» ամբաստանութեանը դէմ։

Թոքատի Տէր Յովհէն քահանայ Դալեսնճեանն է բողոքիչը։

Ցիչեալ քահանան երկար դրութեամբ մը, որ կրնայ գրաւել Հայրենիքի մէկ քանի սիւնակները, բաւական սրամիտ ճով մը կը պաշտպանէ քահանայական դասը որուն պարտականութիւնները հետեւեալ կերպով կը սահմանէ. Ս. կարդութիւնը համաձայն պրածել իր ոչխարները և մանակցիլ հանրօգուտ գործերու. Բ. Մկրտել Եroջը յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ երբ հոս ծնի. Գ. պսակիլ Եroջը հայրերի մը հետ, երբ այս երկու ամրոները իրար առնել ուզեն. Դ. թաղիլ Եroջին զաւակները և կամ պինքը երբոր որ «Հասուն քանքը» լրացնեն...

Մէկ խօսքով Տ. Մորքն քահանայ կ'ընդունի թէ երեսից պաշտօնն է միայն մկրտել, պսակել, թաղել։ Ես ըսած էի որ «չէնկէլը մես» կը վնասեն, այսինքն՝ թագում կ'ակնկալեն, կը խոստովանիմ որ թերի է գրածս. պակ և կնունք ալ պէտք էր աւելցնել։

Եւ սակայն ստո՞նք են լա՛ւն քահանային պարտականութիւնները։

Պատասխանը ՏԱՃԱՐԷՆ կը սպասենք։

ԵՐՕՏ

ԱՏԱՆԱՅԻ ՉԻՆ. ԱՏԵԱՆԻՆ ԿՈՂՄԷ ԴԱՏԱՊԱՐՏԵԱԼՆԵՐԸ

Առջի գիշեր Պատրիարքարան հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէր թէ՝ Ատանայի բանտէն տպատ արձակուած են կէօքսէրէլեան Կարապետ և իր ընկերները։

Նախարարներու հետ տեղի ունեցած տեսակցութեանց մէջ, խօսքը դարձեր է այն հինգ Հայերուն վրայ, որոնք 30-33 Թուրքերու հետ դատապարտուած էին մահուան, և որոնց վճիռը մինչև այսօր մնացած է անգործադրելի։ Ապահովութիւն տրուեցաւ Ազգ. Պարչուեան կողմէ դացող պատգամաւորութեան թէ այդ դատապարտեալ Հայերէն միայն մէկը պիտի կրէ իր մահուան պատիժը։ Միւս չորքին համար, որոնք ամէն պարագայի մէջ պիտի չկախուէին, թերեւս կառավարութիւնը ներման Իրատէ մը հանել տայ, ինչպես բրաւ անցեալ չորեքշ Սամուէլ Ասհտեսեանի համար։

ՊԻՒՏՃԷՆԵՐՈՒ ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՄԷՋ

Անգլիոյ մէջ պիւտճէին չուրջը ծագած պայքարէն յետոյ, պայքար մըն ալ կը տեսնենք Իտալիոյ մէջ նոյնպէս պիւտճէին պատճառաւ։ Հեռագիրները ծանուցին թէ Ճիոլիթթի, իտալական Դահլիճին վարչապետ իր ընկերներուն երեսին հրաժարականը տուած է թագաւորին։ Անգլիոյ մէջ, պիւտճէն յարգած էր իր դէմ ազատական գաղափարները։ Իտալիոյ մէջ, պիւտճէն հակառակութեան հանդիպեցաւ հասարակ դասակարգին կողմէ։ Գանգատողները սրքան անիրաւ են Անգլիոյ մէջ՝ այնքան արդարացի են Իտալիոյ մէջ։ Երկու երկիրներուն մէջ ալ վճռաբեկիք հարկերուն խնդիրն է որ յառաջ բերած է այս ապագրապը։

ԲԱՆԱԿԸ ԵՒ ՕՍՄ. ՓՈՄԻԹԻՆ

Բարիզի Գուրիէ Եoroքհեն չարաթաթերթին աչխատակիցներէն Օ. Վ. Շեվքը, որ Օսմ. քոմիթէին ուղղութեան չերմ պաչտպանն ու փաստաբանը եղած է միշտ, այդ թերթին վերջին թիւին մէջ հետեւեալ զգայացունց յայտնութիւնները կ'ընէ.

«Քանի մը չարաթ առաջ լրագիրները մեծ աղմուկ հանեցին ընդհանուր հրամանատար Մահմուտ Շեվքեթի վախչակի մէկ ճառին չուրջ, որով կը յորդորէր սպաները զատել Մ. Ց. քոմիթէէն և ա՛լ քաղաքականութեամբ չզբաղիլ։ Մենք, այդ ժամանակ, չուզեցինք զբաղիլ այս միջամտութեամբ, որ ներքին կարծիքին ա՛նձև կը ներկայացնէր իրր լուսամիտ հայրենասիրութեան տարբեր մը։

«Այսօր առիթը կը ներկայանայ մեր այդ կամաւոր մտացածումը դարմանելու և իրերը իրենց ճիշդ տեղը դնելու համար։ Մենք, Մահմուտ Շեվքեթի այդ ժեստին մէջ ոչ այնչափ փափաք մը սեռած էինք բանակին մէջ քաղաքական չեզոքութեան անհրաժեչտ գաղափարը տարածելու՝ որչափ իր սիրելի-թարական իշխանութիւնը զօրացնելու մասնագործութիւնը՝ ակարացնելով Մ. Ց. քոմիթէին որուն չարած է մեր երկրատարբ սպանութեան չատը։

«Դէպքերը պէտք եղածէն աւելի իրաւունք տուին մեզի։

«Այսօր հաստատած է թէ, իր այս պայքարին մէջ Մահմուտ Շեվքեթի փաշա կը կռմնէր օսմ. սպայակոյտին քարձրաստիճան պաշտօնատարներուն, որոնք ամէնն ալ, հազուագիւտ բացառութիւններով, գերմանական քաղաքականութեան չարած են և կարդալ եսօր կ'սատան ձեռ սէր կալլ փաչայէն։ Այս վերջինը, հաւատարիմ իր

կայսեր քաղաքականութեան, որուն չհակ-չհասկ գործակատարն է ի Պոլիս, ամէն կարելի միջոց կը գործադրէ փոխիրենն ապգեցութիւնը կատարելու, որպէս զի կացութեան ափերը միասի գնայ Գերմանական ազդեցութեան գործիքներուն միջոցով։

«Բ յց զինուորական այս բարձր հեղինակութիւնները հաշուի չէին առներ երիտասարդներուն ընդդիմութիւնը, որոնցմէ ասոնի չափ ալ էին հրամայողներ՝ քօմիթէին մէջ գործօն անդամ ըլլալու համար։ Ուրիշ հարիւրէ աւելի երիտասարդ սպաներ կ'ուզուին հեռացիլ այս օրինակին. բայց իրենց ատոր համար վերապահակ մը՝ կը տեսնենք որ քամիթէն ինքն է որ ջերմօրէն խորհուրդ կուտայ այդ սպաներուն հրաժարիլ երկնց դիտաւորութենէն՝ զինուորական չրջանակներուն մէջ յանկարծական անկանոնութիւն մը յառաջ չբերելու համար։

«Ինչ որ ալ պատահի, իրաց այս վիճակին ծանրութիւնը անհերքելի է։ Սմէն պարագայի մէջ, անիկա ծառայել լաւ մը հասաւելու՝ թէ զեղամասնական դիւղացիներն ու ֆօն ալէր կոյս վաշտի քաղաքական գործունէութիւնն են միակ պատասխանատու մեր բանակին չարքերուն մէջ յառաջ եկած այս հեղձուածքին։

«Ճատկօրէն կը տեսնուի Գերմանիոյ հետաքրքրութիւնը։ Բայց նուազ ըմբռնելի է, մեր երկրին ապահովութեան տեսակէտով, այն չարը զոր ուզենք ծառայելու համար կառավարական ստեղծուած երկպառակութիւններուն մէջ, ինչպէս ի վերջոյ կատարիլ էր նախկին Մ. Ց. քօմիթէին։»

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ «ԹԱՆԻՆ»Ի

ԷՆԹԱՐԻ, 31 Հոկտ.

Բ.

Եթէ անկողնակալ մէջքով մը նայինք կը տեսնենք որ, ելեւմտական, ներքին գործերու, հաղորդակցութիւններու և գաղափարական նախարարութիւնները քիչ չատ կ'աշխատին ու կը ղրկին երկիրին պահանջները լրացնելու։ Ասիկա ճշմարտութիւն մըն է, որ պէտք է խոստովանիլ։ Բայց երբ գանք կրթ. նախարարութեան, հոն՝ միմայն կը նշմարուի խորին քուն մը ու անտարբերութիւն մը։ Այս պաշտօնատունը կը ստորեւգրի անունին ու տրամաբանութիւններու մէջ, որոնց արդիւնքն ու ապացոյցները տեսնելու համար կը բաւէ անոնց ակնարկի մը նետել գաւառին վրայ։

Այս տարի գործողները բոլորովին կատարեալ անհամեմատութիւնով։ Բաւական օրեր անցան հազար գժուարութիւններով և հազիւ կարելի եղաւ տեղեկանալ ծրագիրն ու կարգացուելիք գիրքերուն անունները։ Բայց այդ գիրքերուն համար չտիտղանց բաթար գինները նշանակուած էին։ Օրինակի համար, փոքրիկ ընթերցարան մը 5 դրուշ էր։ Մանաւ թ է գոնդոլութիւնը ամսականը այն հօր, որ իր տղան դպրոց կը ղրկէ։ Առոր համար չերտին քազաքի փոքրիկ մը բարձրացաւ, և արձագանգեց նախարարութեան մօտ, գրուելու այս մասին, սար վրայ նախարարութիւնը ծանոյց որ գիրքերուն ծանր գիները իջեցնելու միջոցներ պիտի փնտռէ և ապագային ըլլայ առանց գիրքերուն գինը ղրկելու։ Բայց անիկայ չէր կրնար հաշուել որ, ա՛յ մէկ գրամնոց պիտի ծանոնայ տասիկ առուտուրի մը, որուն հետևանքը անորոշ է։ Այս կերպով օրեր, ամիսներ կ'անցնին և չատ դպրոցներ, որոնք չեն կրնար գիրք բերել տալ, ընականաբար, պարապ ժամանակ կ'անցընեն։ Երբ մարդ մտածէ օր անցնալ տարին արդիւնք մը չտեսաւ երբեմն պատճառները ազդեցութեամբ և այս տարին ալ պարապ պիտի անցնի կրթական նախարարութեան անտարբերութեան ու թուլութեան երեսէն, կարելի չէ լռզրգել իր բոլոր ուժով։

Այս տարի 50 հազար դրչ։ յատկացուած է էնգարէի կեսաակալութեան դպրոցներուն չինութեան և նորոգութեան համար։ Սակայն տխուր անյարակական է բոլոր գիւղերուն դպրոցական պետքը գոհացնելու։ Կրթական նախարարութիւնը թէեւ յատկապէս մը պատրաստած է այս դպրոցներու իրարու չարեւմման չինութեան համար, բայց դեռ այդ յատակագիծին առաջքանը կ'ուշանայ, ու առենն ալ կ'անցնին։

Դպրոցներու համար գժուար է ուսուցիչ գտնել, պատճառն ալ սա է որ, ուսուցիչներու չատ քիչ դրամ կը ալբուի։ Էնգարէի մէջ բացուած ուսուցչանոցին մէջ այսօր երկու աչակերտ միայն կայ։ Ուսուցիչներ դպրոցական պետքերու ցուցակ մը ղրկած են և կրթ. նախարարութենէն պահանջած են գումարի մը յատկացուիլը բայց ամէնէ մը ի վեր ո՛ և է պատասխան չկայ։ Ուսուցիչները հիմա իրենց ժամանակը կ'անցնին խոտ ատելով։ Այս վիճակը չատ յոռի կ'ազդէ ժողովուրդին վրայ, որ սակայն երբեմն նշաններ ցոյց կուտայ յուսալի ապագայի մը համար։

Վատահելի մարդ մը հետևեալ դէպքը պատմեց ինձ։ Սունկուրլուի մէջ

չոր մարդ մը դիտաւորեան արձակեցը գերեզմանատունը իր երկու զաւակները Բիւզանդի դպրոցը կը ղրկէր առաջ։ Սատ համաձայն է որ, Տօքթ. Մէկնիքօֆի կը յանձնարարէ լոյոր մայրերուն որ իրենց տղայն ծծակը կամ իւնեը պատրաստելէն առաջ ձեռքերնին լուան։

Բropkoսը միայն ծծկերներու վրայ չէ որ կը յարձակի։ Անիկա է որ, չատ մը պարագաներու մէջ մեծ մարդկութեամբ ալ սեռասցուցած փորկոտութիւնը կարգ մը միքրոպներ, բարեբզօզներ, սրօթիլոզօներ և գոլիպասիլներ։ Կարծուելիցաւ որ, երբեմն պայմաններու մէջ այս միքրոպները կը մտնեն կաթին մէջ և յետոյ կ'երթան տղան ալիքներուն մէջ և գայն կը թունաւորեն իրենց թոյնով։ Ուրիշ ենթադրութիւն մը նայելով, կաթը կը ապրեցուցուի, կը նեխի և ծոյն կը գառնայ տղուն ալիքներուն մէջ այն միքրոպներուն միջոցով, որոնք կը մտնեն հոն, և կամ, հոն կը գտնուին արդէն։ Այն անթօշուածները որ կար այս կեանն վրայ, փարատած է Տօքթ. Մէկնիքօֆի կարգ մը հետազոտութիւններու միջոցով։

Մխիթոպ մը nr աեճնուտհ կը գտնուի

Սակայն այս միքրոպներու չարիքին դէմ նեղչելն դիւրին քան չկայ։ Բropkoսը խիստ քիչ գործածը է և անիկա ալ միայն կը տպասնուի եւացած կաթով, այլ նոյն իսկ օճառով ջուրով։ Սակայն կը հետևի թէ՝ եթէ կուզենք որ տղեկ չմնայ տգեղ փորոտիքին մէջ, միակայն պէտք է որ մեր ձեռքը լուանք օճառով, ապրեցիք տղուն տրուելիք ամէն բանէ առաջ։ Սատ համաձայն է որ, Տօքթ. Մէկնիքօֆի կը յանձնարարէ լոյոր մայրերուն որ իրենց տղան ծծակը կամ իւնեը պատրաստելէն առաջ ձեռքերնին լուան։

Բropkoսը միայն ծծկերներու վրայ չէ որ կը յարձակի։ Անիկա է որ, չատ մը պարագաներու մէջ մեծ մարդկութեամբ վարակած փորկոտութիւնը կարգ մը միքրոպներ, բարեբզօզներ, սրօթիլոզօներ և գոլիպասիլներ։ Կարծուելիցաւ որ, երբեմն պայմաններու մէջ այս միքրոպները կը մտնեն մարդոց մէջ և յետոյ կ'երթան տղան ալիքներուն մէջ և գայն կը թունաւորեն իրենց թոյնով։ Ուրիշ ենթադրութիւն մը նայելով, կաթը կը ապրեցուցուի, կը նեխի և ծոյն կը գառնայ տղուն ալիքներուն մէջ այն միքրոպներուն միջոցով, որոնք կը մտնեն հոն, և կամ, հոն կը գտնուին արդէն։ Այն անթօշուածները որ կար այս կեանն վրայ, փարատած է Տօքթ. Մէկնիքօֆի կարգ մը հետազոտութիւններու միջոցով։

Մխիթոպ մը nr աեճնուտհ կը գտնուի

Սակայն այս միքրոպներու չարիքին դէմ նեղչելն դիւրին քան չկայ։ Բropkoսը խիստ քիչ գործածը է և անիկա ալ միայն կը տպասնուի եւացած կաթով, այլ նոյն իսկ օճառով ջուրով։ Սակայն կը հետևի թէ՝ եթէ կուզենք որ տղեկ չմնայ տգեղ փորոտիքին մէջ, միակայն պէտք է որ մեր ձեռքը լուանք

ԲՐՕՔԷՕՍ

Մխիթոպ մը nr 10,000 տղայ կը ապանճի մեկ տարիի մէջ։

Տարէկ տարի, ժամանակագրութիւնները կ'արձանագրեն 15-18 հազար ծծկեր կամ ծծակի միջոցով մնուցուող տղաներու մահը։ Ամէնէն քիչ, այս ազանիրու կրնք քառորդը կը մնանին առանձքա-ազեռապէ (կաթիրօ-անթիէրիթ)։ Ասիկա հետևութիւն մըն է, որ մանուածրաբար մտհատու հանգամանք մը կը ստանայ տնտղ տաքերուն մէջ ու քօլէրայի երեւոյթը կ'առնէ։ Ասիկա տղոներու քօլէրան է։

Տարիներէ ի վեր կը գբաղին այս ուհատութիւններով և կը ջանան անոր պատճառները ճանչնալու։ Հետզհետէ մեզագրիցին կարգ մը միքրոպներ, բարեբզօզներ, սրօթիլոզօներ և գոլիպասիլներ։ Կարծուելիցաւ որ, երբեմն պայմաններու մէջ այս միքրոպները կը մտնեն կաթին մէջ և յետոյ կ'երթան տղան ալիքներուն մէջ և գայն կը թունաւորեն իրենց թոյնով։ Ուրիշ ենթադրութիւն մը նայելով, կաթը կը ապրեցուցուի, կը նեխի և ծոյն կը գառնայ տղուն ալիքներուն մէջ այն միքրոպներուն միջոցով, որոնք կը մտնեն հոն, և կամ, հոն կը գտնուին արդէն։ Այն անթօշուածները որ կար այս կեանն վրայ, փարատած է Տօքթ. Մէկնիքօֆի կարգ մը հետազոտութիւններու միջոցով։

Մխիթոպ մը nr աեճնուտհ կը գտնուի

Մաբ ատամբաս-ազեռապ ունկցող ազանիրու փորթոփիք քննելով, Տօքթ. Մէկնիքօֆ հաստատեց որ, անիկա կը պարունակէր մէլիոնաւոր և մէլիառաւոր մանուաւոր միքրոպներ, որոնք բժշկութեան մէջ կը կոչուին բropkoս։ Այս միքրոպը, որ չատ տարածուած է բնութեան մէջ, տղոցին է տղաներու ատամբաս-ազեռապներու։ Տօքթոռ Մէկնիքօֆ, հետևելու համար թէ արդեօք միքրոպներէն մատ մը, կամ աւելի պարզ կերպով, վարակութեան ունեցող մը փորթոփին քիչ քանակութիւն մը իատանց մատաղ ճագարներու և չէմբանդչերու յատակ ուտելիքին մէջ։ Բոլոր իր այս փորձերուն մէջ, այն կենդանիները, որոնք այս ապականուած մնուցիչները կ'ընդունէին, քօլէրայաձև փորկատութեան կ'ենթարկուէին։

Սակայն բropkoսը ինչպէս կը մանչ ազիքներուն մէջ։ Արդէն ըսինք որ այս միքրոպը խիստ տարածուած է։ Անիկա կը գանուի պտուղներու, ապրանքներու, բանջարեղէններու մակերեսին վրայ։ Անիկա կ'ապրի նաև կարագին մէջ։ Ու կը ճարակի աւելի պանրիներու կեղեւին մէջ։ Երբեմն ալ անիկա կը լնակի մեր մարմնին վրայ։ Կրնանք դուշակել ուրեմն որ, մեր կեանքի ամէնօրեայ գործերուն մէջ, գրեթէ չենք կրնար խուսափիլ անկէ։ Անիկա բոլոր դիւրաբեկիները ունի մեր մատերուն վրայ հատուածելու համար։ Երբ այսպէս մեր ապահոված մատերով կը պատրաստենք ապուր որուկիք ծծակը կամ խիւրը, բropkoսը անխուսափելի կերպով կը մանչ անոր բերնին և յետոյ ալիքներուն մէջ։ Եւ միքրոպը իր գործը սկսած է։

Օճասեցիք մեր ձեռքերը, լուացիք մեր պտուղները

Սակայն այս միքրոպներու չարիքին դէմ նեղչելն դիւրին քան չկայ։ Բropkoսը խիստ քիչ գործածը է և անիկա ալ միայն կը տպասնուի եւացած կաթով, այլ նոյն իսկ օճառով ջուրով։ Սակայն կը հետևի թէ՝ եթէ կուզենք որ տղեկ չմնայ տգեղ փորոտիքին մէջ, միակայն պէտք է որ մեր ձեռքը լուանք օճառով, ապրեցիք տղուն տրուելիք ամէն բանէ առաջ։ Սատ համաձայն է որ, Տօքթ. Մէկնիքօֆի կը յանձնարարէ լոյոր մայրերուն որ իրենց տղան ծծակը կամ իւնեը պատրաստելէն առաջ ձեռքերնին լուան։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԱՊՐԱՆԱՑ ՝ՔՕՒՆ ՅՈՒՅԱՀԱՆԴԷՍ

Հաւատամ ապրիլէ առած մեր ուղեկութեանց համեմատ ռուսական վաճառականական և Շոգենաւային Ընկերութիւնը որոշած է ձիւնն ցուցանակ դէս մը կազմակերպել այցելելով արեւելեան գլխաւոր նաւահանգիստները և ցուցադրելով զանազան ռուսական ապրանքներ։ Ռուսական կարեւոր և մեծ վաճառատուններ այս ձեռնարկին պիտի մասնակցին։ Արեւելեան նաւահանգիստներու հետ չարունակական չարաբերութեան մէջ գտնուող առևտրական խմբակներ և հարիւր չորս ռուսական վաճառատուններ ցուցանդակներ յառաջադրած նպատակին մօտէն ընդդարձակ ծանօթութիւններ ստացած են։ Ներկայիս ձեռնարկը այնքան աշխոյժ է որ երկու դրացի կառավարութենէց և երկիրներու մէջ գոյութիւն ունեցող վաճառականական չարաբերութենէց չատ պիտի նպաստէ, քանի որ ապագայի վաճառականները այս առթիւ մօտէն ամէն տեսակ ընարելու ապրանքներու օրինակները տեսնելով դիւրաւ անոնց պիտի ծանօթանան։

Այժմ կերպով դովեսի արժանի է զոր Ռուսական Առևտրական և Շոգենաւային Ընկերութեան կազմակերպած այս ձեռնարկին չնորհիլ, ռուս փոքր արհեստաւորներուն արտադրութիւնները պիտի ցուցադրուին և ապագային արհեստաւորները օժանդակներու պիտի տան և ի տարկին ռուսական վաճառատուններու հետ չարաբերութեան մտնել ուզող օժանդակ վաճառականներուն դիւրութիւններ պիտի ընծայեն։ Ցիշեալ ընկերութեան Նիժնի Բ. չոգենաւը օրուն մէջ կը գտնուի զանազան ապրանաց և արտադրութեանց նմոյշները, ներկայ ամսոյս վերջերը Օսկոյի նաւահանգիստն մեկնելով Վառնա, Սպասլաւ, Գալաթզ, Կ. Պոլիս, Իզմիր, Մերսին, Խարբերդ, Շամ-Թարապուլոս, Պէյրութ, Հայֆա, Եաֆա, Բոա Սայիտ, Աղէքսանդրիա, Պիրէոն և Սելանիկի նաւահանգիստները այցելելէ յետոյ վերադարձին Պոլիս, Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոնի նաւահանգիստները պիտի հանդիպի։

Ձամբորդութիւնը պիտի տեւէ ինչուամենը երկուքուկէս ամիս։ Շոգենաւը չարդարելու և զարդարելու գործը Մոսկուայի նշանաւոր արհեստագէտ Բաշքօֆ եղբայրները տահճնած են։ Շոգենաւին անձնակիցները զարդարած պիտի ըլլան ռուսական հին քաղաքներ և վաճառականական և ճարտարարուեստական վաճառանիշերու պատկերներով ինչպէս նաեւ տանձուկեղջերտ դարու ռուսական հին ծովահաճանները նմոյշներ մեծ տպակիկներու մէջ ցուցադրուած պիտի ըլլան։

Ներքին Լուրեր

ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

ԼԻՆՉԻ ԽՆԴԻՐԸ.— Օսմանիեէր Լոյս սադք ազդեցէ կ'լսմանայ թէ Դանլիզը, Լինչի այսկին Տիզրեմի ու Եփրատի նաւադնացութեան գործին մասին, վատահութեան խնդիր պիտի յարուցանէ, և եթէ մերժուի, Դանլիզին հիմնուան անդամներէն և ոչ մէկը, Օսմ. Մ. ու Յ. Քամիդէին պահանջ, պիտի չընդունի ա՛չ նոր Դանլիզի մը կազմութիւնը և ոչ ալ մասնակցութիւնը։ Այս որոշման պատճառը այն է թէ Քամիդէին չուզեր մասնակցիլ նախարարութեան մը անկումին։

—Ելմասկան նախարար Ճավիտ պէյ, օսար թղթակցի մը հարցմանին պատասխանելով, ըսեր է թէ անդրկութիւն չունի այն լուրին թէ Լինչի խնդրոյն համար Երեւան։ Ժողովին մէջ ըլլալիք հարցաքննման ինչ պիտի պատասխանէ։ Ճավիտ պէյ յարեր է թէ ալգործներու գործին համար պիտի պատասխանէ Երեւոյ։ Ժողովին մէջ ըլլալիք հարցապնդումին։

—Ներակայիս, առջի օրուան նիստին մէջ, որոշեց վերկացնել կառավարութեան թէ ամէկ վերջը որ և է մեծ նշանակութիւն չի կրնար տրուիլ առանց Խորհրդարանին և զլուխ հանելու և պայմանագրութիւնը կայ։ վաւերացման ենթարկելու։ Ուրեմն Դանլիզը պիտի հարկադրուի յանձնառութեան տեղը և միւս դիւրութիւնները ղրկել Խորհրդարանին, ուր ինդիրը նորէն պիտի քննուի, ուրիշ բան եթէ Հիւսէին Հիլմի փաշա այդ պարագան սկզբունքի խնդիր մը չընէ յառաջիկայ հարցապնդումին առեն։

ՄԱՏՍԵՐԸ.— Կ'ըսուի թէ օսմ. կրկիններու մաքսատանց ներկայ տարեան ընդհանուր հասոյթը ելմտացոյցին մէջ նշանակուածէն հինգ հարիւր հազար օսմ. ոսկի պիտի ըլլայ։

ՄԵՆԱՇՆՈՐՀՆԵՐԸ.— Երբոպա ու Ամերիկա դանուող օսմ. դեսպանները դրկեցին արտաքին գործոց նախարարութեան ուղած օբէնքները և կանոնները, որոնք նոյն երկիրներու մէջ կը գործադրուին մենաշնորհներ և մենաւաճառներ ստեղծելու համար։ Ցանձնաժողով մը կազմուեցաւ զանոնք մանրազնին ուսումնասիրելու, թարգմանելու և օրէնագիծ մը պատրաստելու համար, որ ասկէ վերջը իբրեւ հիմ ծառայէ մենաշնորհ ու մենաւաճառ տրուելու գործին մէջ։ Սպէն և ուսեհատեղիներէն գոհ, ուրիշ բաներու համար մենաւաճառ պիտի կրնայ տրուիլ։

ՊՈՒԿԱՐԻՈՅ Ֆէբրուարեան թատրոնէն մեծաբո Կ. Պոլիս այցելելը անհաստատ չի նկատուիր։ Այդ ալգեցիկը ներկայիս Մանուէլ Խորհրդական Սէրվիչեն եկ. ալ մասնակցեցաւ Խորհրդակցութեանց, որոնք գեռ չաւարտեցան։

ՇԵՐԱԿՈՑՏԻՆ առջի օրուան մաքողջ նիստը գրաւեցին մենաշնորհներու մասին կատարած վիճաբանութիւնները։ Դաղի Մուխթար փաշա մէկ երկու օր առաջ ծրագիր մը տուած էր մէկ քանի մենաշնորհներու մասին։ Այդ ծրագիրը յղուած էր յանձնաժողովի մը, որ չատագրված էր մենաշնորհներու նկատմամբ մասնաւոր օրէնքի մը անհրաժեշտ ըլլալը։ Պէսթիա եկ. Նախարարին կողմէ թէ մինչեւ որ գործածը իչխանութիւնը օրէնք մը պատրաստէ, մենաշնորհի գործերը Խորհրդարանէն անցնելն ալ ժամանակ կառնուի, ուստի Տէվհէթխանէի անօրէնութեան վերադարձուց՝ նորէն քննելու և փուքեզ ղրկելու համար։

ՃՕՆԵՔԻ խնդրոյն համար օսմանեան ու ֆրանսական պաշտօնեաներէ կազմուած յանձնաժողովը ատարեց իր աչխատութիւնները։ Ֆրանսական դեսպանատան երկրորդ թարգմանը Բ. Դրան հաղորդեց ֆրանսացի պաշտօնեաներուն կողմէ իրենց կատարուելիք գործողութիւնները։ Ֆրանսական դեսպանատան երկրորդ թարգմանը Բ. Դրան հաղորդեց ֆրանսացի պաշտօնեաներուն կողմէ իրենց կատարուելիք գործողութիւնները։ Ֆրանսական դեսպանատան երկրորդ թարգմանը Բ. Դրան հաղորդեց ֆրանսացի պաշտօնեաներուն կողմէ իրենց կատարուելիք գործողութիւնները։

ՊԱՆՏՐՄԱ.—ՍՕՄԱՅԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ.— Գետական նախարարին բոլոր ճիգերուն լիագործմար մէկ նիստին մէջ, առջի օրը խորհրդակցութիւն կատարուեցաւ։ Հանրօգուտ չինութեանց նախարարութեան մասնաչուխ խորհրդական Սէրվիչեն եկ. ալ մասնակցեցաւ խորհրդակցութեանց, որոնք գեռ չաւարտեցան։

ՇԵՐԱԿՈՑՏԻՆ առջի օրուան մաքողջ նիստը գրաւեցին մենաշնորհներու մասին կատարուած վիճաբանութիւնները։ Դաղի Մուխթար փաշա մէկ երկու օր առաջ ծրագիր մը տուած էր մէկ քանի մենաշնորհներու մասին։ Այդ ծրագիրը յղուած էր յանձնաժողովի մը, որ չատագրված էր մենաշնորհներու նկատմամբ մասնաւոր օրէնքի մը անհրաժեշտ ըլլալը։ Դեսթիա եկ. Նախարարին կողմէ թէ մինչեւ որ գործածը իչխանութիւնը օրէնք մը պատրաստէ, մենաշնորհի գործերը Խորհրդարանէն անցնելն ալ ժամանակ կառնուի, ուստի Տէվհէթխանէի անօրէնութեան վերադարձուց՝ նորէն քննելու և փուքեզ ղրկելու համար։

ՃՕՆԵՔԻ խնդրոյն համար օսմանեան ու ֆրանսական պաշտօնեաներէ կազմուած յանձնաժողովը ատարեց իր աչխատութիւնները։ Ֆրանսական դեսպանատան երկրորդ թարգմանը Բ. Դրան հաղորդեց ֆրանսացի պաշտօնեաներուն կողմէ իրենց կատարուելիք գործողութիւնները։ Ֆրանսական դեսպանատան երկրորդ թարգմանը Բ. Դրան հաղորդեց ֆրանսացի պաշտօնեաներուն կողմէ իրենց կատարուելիք գործողութիւնները։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ.— Ելմասկան նախարար Ճավիտ պէյ, օսար թղթակցի մը հարցմանին պատասխանելով, ըսեր է թէ անդրկութիւն չունի այն լուրին թէ Լինչի խնդրոյն համար Երեւան։ Ժողովին մէջ ըլլալիք հարցաքննման ինչ պիտի պատասխանէ։ Ճավիտ պէյ յարեր է թէ ալգործներու գործին համար պիտի պատասխանէ Երեւոյ։ Ժողովին մէջ ըլլալիք հարցապնդումին։

—Ներակայիս, առջի օրուան նիստին մէջ, որոշեց վերկացնել կառավարութեան թէ ամէկ վերջը որ և է մեծ նշանակութիւն չի կրնար տրուիլ առանց Խորհրդարանին և զլուխ հանելու և պայմանագրութիւնը կայ։ վաւերացման ենթարկելու։ Ուրեմն Դանլիզը պիտի հարկադրուի յանձնառութեան տեղը և միւս դիւրութիւնները ղրկել Խորհրդարանին, ուր ինդիրը նորէն պիտի քննուի, ուրիշ բան եթէ Հիւսէին Հիլմի փաշա այդ պարագան սկզբունքի խնդիր մը չընէ յառաջիկայ հարցապնդումին առեն։

ՄԱՏՍԵՐԸ.— Կ'ըսուի թէ օսմ. կրկիններու մաքսատանց ներկայ տարեան ընդհանուր հասոյթը ելմտացոյցին մէջ նշանակուածէն հինգ հարիւր հազար օսմ. ոսկի պիտի ըլլայ։

ՄԵՆԱՇՆՈՐՀՆԵՐԸ.— Երբոպա ու Ամերիկա դանուող օսմ. դեսպանները դրկեցին արտաքին գործոց նախարարութեան ուղած օբէնքները և կանոնները, որոնք նոյն երկիրներու մէջ կը գործադրուին մենաշնորհներ և մենաւաճառներ ստեղծելու համար։ Ցանձնաժողով մը կազմուեցաւ զանոնք մանրազնին ուսումնասիրելու, թարգմանելու և օրէնագիծ մը պատրաստելու համար, որ ասկէ վերջը իբրեւ հիմ ծառայէ մենաշնորհ ու մենաւաճառ տրուելու գործին մէջ։ Սպէն և ուսեհատեղիներէն գոհ, ուրիշ բաներու համար մենաւաճառ պիտի կրնայ տրուիլ։

ՊԵՏԱԿԱՆ Խորհուրդը ատարեց վրայ է հանձնարարու ընդհանուր վարչութեան օրինագծին քննութիւնը։

—Պետական Խորհուրդը ձեռնարկեց ատեւտրական օբէնքին քննութեանը։ Դատական նախարարութեան քաղաքային գործոց անօրէն Սաւեան էֆ. Դարահան ալ ներկայ գանուեցաւ։

ՆԱՒԱՐԱՐԱՑ Խորհուրդը, առջի օրուան նիստին մէջ պղտգեցաւ հետեւեալ ինդիրներով.—Ս. Նկատողութեան առաւ կ. Պոլսոյ մէջ օթոպուս և օմնիպուս բանեցնելու համար լինդրուած գիմաւոն տարեան մենաշնորհի ինդիրը։ Ասկէ առաջ պետական Խորհուրդին յանձնուած էր՝ քննել և անգլիացիներ թէ այդ տաքիս եթէ նոյն Ընկերութեան ու Թրամուէյի Ընկերութեան միջեւ անհամաձայնութիւն մը ծագի, ի՛նչ ընել հարկ պիտի ըլլայ։ Պետական Խորհուրդը որոշած ըլլալով որ այդ երկու Ընկերութիւնները իրարմէ տարբեր են, նախարարաց Խորհուրդը կատարելապէս հաստատեց այդ որոշումը։ Բ. Որոշուեցաւ որ պետական Խորհուրդին օրէնագիր ծիւղը ընդհանուր հրահանգ մը պատրաստէ՝ սամ. երկիրներու համար։ Գ. Կ. Պոլսոյ մէջ հեռաձայնի հաստատման մասին երկար բօրէն խորհրդակցեցաւ, սակայն արդիւնքի մը չյանգեցաւ։ Եղարքոսը եւ ելմտական նախարարը այդ մասին տեսակցեցան ժողովը ցրուելէն եառը։ Դ. Սրահաքին գործոց նախարարը կարգ մը բացատրութիւններ տուաւ Թուրքիոյ ու Պուլկարիոյ միջեւ կնքուած հիւսուածոսական առժամեայ պայմանագրութեանը մասին։ Ե. Հալեպ-Իսկէնտրունի երկաթուղիին նկատմամբ ալ խորհրդակցութիւն կատարուեցաւ։ Հանրօգուտ չինութեանց նախարարութեան մասնաչուխ խորհրդական Սէրվիչեն եկ. ալ մասնակցեցաւ խորհրդակցութեանց, որոնք գեռ չաւարտեցան։

ՇԵՐԱԿՈՑՏԻՆ առջի օրուան մաքողջ նիստը գրաւեցին մենաշնորհներու մասին կատարուած վիճաբանութիւնները։ Դաղի Մուխթար փաշա մէկ երկու օր առաջ ծրագիր մը տուած էր մէկ քանի մենաշնորհներու մասին։ Այդ ծրագիրը յղուած էր յանձնաժողովի մը, որ չատագրված էր մենաշնորհներու նկատմամբ մասնաւոր օրէնքի մը անհրաժեշտ ըլլալը։ Դեսթիա եկ. Նախարարին կողմէ թէ մինչեւ որ գործածը իչխանութիւնը օրէնք մը պատրաստէ, մենաշնորհի գործերը Խորհրդարանէն անցնելն ալ ժամանակ կառնուի, ուստի Տէվհէթխանէի անօրէնութեան վերադարձուց՝ նորէն քննելու և փուքեզ ղրկելու համար։

ՃՕՆԵՔԻ խնդրոյն համար օսմանեան ու ֆրանսական պաշտօնեաներէ կազմուած յանձնաժողովը ատարեց իր աչխատութիւնները։ Ֆրանսական դեսպանատան երկրորդ թարգմանը Բ. Դրան հաղորդեց ֆրանսացի պաշտօնեաներուն կողմէ իրենց կատարուելիք գործողութիւնները։ Ֆրանսական դեսպանատան երկրորդ թարգմանը Բ. Դրան հաղորդեց ֆրանսացի պաշտօնեաներուն կողմէ իրենց կատարուելիք գործողութիւնները։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ.— Ելմասկան նախարար Ճավիտ պէյ, օսար թղթակցի մը հարցմանին պատասխանելով, ըսեր է թէ անդրկութիւն չունի այն լուրին թէ Լինչի խնդրոյն համար Երեւան։ Ժողովին մէջ ըլլալիք հարցաքննման ինչ պիտի պատասխանէ։ Ճավիտ պէյ յարեր է թէ ալգործներու գործին համար պիտի պատասխանէ Երեւոյ։ Ժողովին մէջ ըլլալիք հարցապնդումին։

—Ներակայիս, առջի օրուան նիստին մէջ, որոշեց վերկացնել կառավարութեան թէ ամէկ վերջը որ և է մեծ նշանակութիւն չի կրնար տրուիլ առանց Խորհրդարանին և զլուխ հանելու և պայմանագրութիւնը կայ։ վաւերացման ենթարկելու։ Ուրեմն Դանլիզը պիտի հարկադրուի յանձնառութեան տեղը և միւս դիւրութիւնները ղրկել Խորհրդարանին, ուր ինդիրը նորէն պիտի քննուի, ուրիշ բան եթէ Հիւսէին Հիլմի փաշա այդ պարագան սկզբունքի խնդիր մը չընէ յառաջիկայ հարցապնդումին առեն։

ՄԱՏՍԵՐԸ.— Կ'ըսուի թէ օսմ. կրկիններու մաքսատանց ներկայ տարեան ընդհանուր հասոյթը ելմտացոյցին մէջ նշանակուածէն հինգ հարիւր հազար օսմ. ոսկի պիտի ըլլայ։

ՄԵՆԱՇՆՈՐՀՆԵՐԸ.— Երբոպա ու Ամերիկա դանուող օսմ. դեսպանները դրկեցին արտաքին գործոց նախարարութեան ուղած օբէնքները և կանոնները, որոնք նոյն երկիրներու մէջ կը գործադրուին մենաշնորհներ և մենաւաճառներ ստեղծելու համար։ Ցանձնաժողով մը կազմուեցաւ զանոնք մանրազնին ուսումնասիրելու, թարգմանելու և օրէնագիծ մը պատրաստելու համար, որ ասկէ վերջը իբրեւ հիմ ծառայէ մենաշնորհ ու մենաւաճառ տրուելու գործին մէջ։ Սպէն և ուսեհատեղիներէն գոհ, ուրիշ բաներու համար մենաւաճառ պիտի կրնայ տրուիլ։

ՊԵՏԱԿԱՆ Խորհուրդը ատարեց վրայ է հանձնարարու ընդհանուր վարչութեան օրինագծին քննութիւնը։

—Պետական Խորհուրդը ձեռնարկեց ատեւտրական օբէնքին քննութեանը։ Դատական նախարարութեան քաղաքային գործոց անօրէն Սաւեան էֆ. Դարահան ալ ներկայ գանուեցաւ։

ՆԱՒԱՐԱՐԱՑ Խորհուրդը, առջի օրուան նիստին մէջ պղտգեցաւ հետեւեալ ինդիրներով.—Ս. Նկատողութեան առաւ կ. Պոլսոյ մէջ օթոպուս և օմնիպուս բանեցնելու համար լինդրուած գիմաւոն տարեան մենաշնորհի ինդիրը։ Ասկէ առաջ պետական Խորհուրդին յանձնուած էր՝ քննել և անգլիացիներ

թէ այդ տաքիս եթէ նոյն Ընկերութեան ու Թրամուէյի Ընկերութեան միջեւ անհամաձայնութիւն մը ծագի, ի՛նչ ընել հարկ պիտի ըլլայ։ Պետական Խորհուրդը որոշած ըլլալով որ այդ երկու Ընկերութիւնները իրարմէ տարբեր են, նախարարաց Խորհուրդը կատարելապէս հաստատեց այդ որոշումը։ Բ. Որոշուեցաւ որ պետական Խորհուրդին օրէնագիր ծիւղը ընդհանուր հրահանգ մը պատրաստէ՝ սամ. երկիրներու համար։ Գ. Կ. Պոլսոյ մէջ հեռաձայնի հաստատման մասին երկար բօրէն խորհրդակցեցաւ, սակայն արդիւնքի մը չյանգեցաւ։ Եղարքոսը եւ ելմտական նախարարը այդ մասին տեսակցեցան ժողովը ցրուելէն եառը։ Դ. Սրահաքին գործոց նախարարը կարգ մը բացատրութիւններ տուաւ Թուրքիոյ ու Պուլկարիոյ միջեւ կնքուած հիւսուածոսական առժամեայ պայմանագրութեանը մասին։ Ե. Հալեպ-Իսկէնտրունի երկաթուղիին նկատմամբ ալ խորհրդակցութիւն կատարուեցաւ։ Հանրօգուտ չինութեանց նախարարութեան մասնաչուխ խորհրդական Սէրվիչեն եկ. ալ մասնակցեցաւ խորհրդակցութեանց, որոնք գեռ չաւարտեցան։

ՇԵՐԱԿՈՑՏԻՆ առջի օրուան մաքողջ նիստը գրաւեցին մենաշնորհներու մասին կատարուած վիճաբանութիւնները։ Դաղի Մուխթար փաշա մէկ երկու օր առաջ ծրագիր մը տուած էր մէկ քանի մենաշնորհներու մասին։ Այդ ծրագիրը յղուած էր յանձնաժողովի մը, որ չատագրված էր մենաշնորհներու նկատմամբ մասնաւոր օրէնքի մը անհրաժեշտ ըլլալը։ Դեսթիա եկ. Նախարարին կողմէ թէ մինչեւ որ գործածը իչխանութիւնը օրէնք մը պատրաստէ, մենաշնորհի գործերը Խորհրդարանէն անցնելն ալ ժամանակ կառնուի, ուստի Տէվհէթխանէի անօրէնութեան վերադարձուց՝ նորէն քննելու և փուքեզ ղրկելու համար։

*ՃՕՆԵՔԻ խնդրոյն համար օսմանեան ու ֆրանսական պաշտօնեաներէ կազմուած յանձնաժողովը ատարեց իր աչխատութիւնները։ Ֆրանսական դեսպանատան երկրորդ թարգմանը Բ. Դրան հաղորդեց ֆրանսացի պաշտօնեաներուն կողմէ իրենց կատարուելիք գործողութիւնները։ Ֆրանսական

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԸ

ՂԱԼԱԹԻՈՑ ՄԱԿԱՐԱՆ

20 Նոյեմբեր, 1909

Օտ. քաղաքական բացուկեցաւ	Ղրշ.	102 24½
» » ամենէն վար	»	102 33
» » » բարձր	»	102 37
» » գոցուկեցաւ	»	102 35½
Երկաթուղի բացուկեցաւ	Ֆր.	219 37½
» ամենէն վար	»	217 87½
» ամենէն բարձր	»	219 37½
» գոցուկեցաւ	»	218 75
Օտ. Պանքա	Լ.	0. 20 30
Շերքէթի Խարկէ	»	» 39
» » Համիտիէ	»	» 1 22½
Թրամվայ բաժնեթուղթ	»	» 7 50
» ժուխանա	»	» 3 85
» պարատաթուղթ	Ֆր.	493
Անատոլուի երկթ. բժնթղթ.	»	518
Պալիա Գարաայըն	»	402

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Պէշլիք	103 20
Մէճիտիէ	101
Մէճիտիէ	108 09
» մանրադ	104 30
20 ֆրանքնոց	87 14
Անգլ. Ոսկի	110 6
Թօղ Էմբերիալ	90 10
20 մարքնոց	107 20
Ռուպլի	8 63

DEUTSCHE BANK

ՏԷՕՅՉԷ ՊԱՆԿ

ՊԷՐԼԻՆ

Հիմնեալ 1870ին

Դրամագլուխ ամբողջովին վճարեալ — Մարք 200,000,000

Պահեստ ի վերջ 1908ի — 103,699,000

Շահաբաժինք 1899էն 1903, 11%, 1904էն 1908 12%

Մասնաճիւղք՝ Պրեմէն, Տրէզտէն, Ֆրանքֆորդ, Համպուրկ, Լայբցիկ, Միւնխէն, Լոնտոն, Նիւրեմպէրկ, Վիսպատ։

Մասնաճիւղ ի Կ. Պոլիս։

Գլխաւոր կեդրոն Գալաթա, Վօյվօտա փողոց, 25-27, Անատոլուի երկաթուղիի ընկերութեան պաշտօնատան մէջ (որ չինուելու վրայ է)։

Գրամատոներին Պոլսոյ կողմը, եւ առժամեայ գրասենեակ Տէօրչինովեան, Պամպաճեան խան, Ալիր էֆ. Քիթիւպհանէ փողոց։

Մնատուկը բաց պիտի բլայ ժամը 9ուկէսէն 4 ուրբաթ օրերը 9ուկէսէն 1։

Տէօյչէ Պանքին Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղը ի՛նդրալի ամէն տեսակ Պանքայի գործողութիւններով։—Հաշուընթացներ կը բանայ։ Ի տես կամ պայմանով վճարելի գումարներ կ՛ընդունի։ Հաշուընթացով փոխանակութիւն կ՛ընէ եւ բաշխուորութեան փոխարէն։— Թուղթեր կը զեղչէ։— Ներքին գաւառներու եւ արտասահմանի ամէն կարեւոր հրապարակները վրայ չէք եւ փոխանակները կը գնէ ու կը վաճառէ։— Կուտայ վարկի նամակներ, վճարման հրամաններ. թէ՛ դրամ եւ թէ հեռագրով, աշխարհի ամէն կարեւոր հրապարակներն վրայ։— Ամէն տեսակ գործողութիւն կը կատարէ։

Պանքայի եւ Սակարանի ամէն տեսակ գործառնութիւններ կ՛ընէ։ Ապրանքի վրայ դրամ փոխ կուտայ։ Ցանձն կ՛առնէ ապրանքներ ծախել յանձնառուներէ։

Նպաստաւոր պայմաններով վարձու կուտայ Սէյֆեր դրամարկղեր, որոնք ամէն ապահովութիւն կ՛ընծայեն։

ԸՆՏԱՆԻՔՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՍՆՏՈՒԿ
ՇԱՏ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐ ՏՈԿՈՍՈՎ։

Banque Russe

POUR LE COMMERCE ETRANGER

ԱՐՏԱՔԻՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

ՓԱՍՏԱՆԱՀԻՒՂ Կ. ՊՈԼՍՈՑ

ԱՌԱՔԱՄԵԱՅ ԴՐԱՄՍԵՆԵԱԿԸ
Կալաթա, Վոյվոտա փողոց, Ասպէր խան

ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄՍԵՆԵԱԿԸ
Կալաթա, Վոյվոտա փողոց
Օսմանեան Կայս. Պանքային դիմաց

ԴՐԱՄՍԵՆԵԱԿԸ Ի ՍԹԱՄՊՈՒԼ
Սուլթան Համամ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ Ի Ս.ԲԵՂԵՐՄՊՈՒՐԿ
Հիմնուած 1871ին
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 30,000,000 ՐՈՒԲԼԻ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ
Ի Բարիզ, Լոնտոն, Ժընեվա

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ Ի ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ
Ազէքսան, Արխանկէլ, Ասթրախան, Բագու, Եկատերինոսլաւ, Էլիզապէթգրատ, Քէրսօն, Ռիեվ, Թոլօփ, Քրեմէնչուկ, Մոսկուա, Նիժընի-Նովկորօտ, Նովօրոսիյսկ, Նիքոլայէֆ, Օտեսա, Օմսք, Բէլբ, Բօլղօվա, Ռիկա, Սարաթօֆ, Սիմֆերոպօլ, Սիմֆերոպոլ, Թոմսք, Թիւմէն, Վէլիքի-Ուսթուգ, Վիաթքա, Վօլոկտա, Վօռնէժ։

Պանքայի եւ Սակարանի ամէն տեսակ գործառնութիւններ կ՛ընէ։ Ապրանքի վրայ դրամ փոխ կուտայ։ Ցանձն կ՛առնէ ապրանքներ ծախել յանձնառուներէ։

Նպաստաւոր պայմաններով վարձու կուտայ ՍԷՅՖԵՄ դրամարկղեր, որոնք ամէն ապահովութիւն կ՛ընծայեն։

ԸՆՏԱՆԻՔՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՍՆՏՈՒԿ
ՇԱՏ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐ ՏՈԿՈՍՈՎ։

ՏՈՔԹ. Ա. ՈՒՆՃԵԱՆ

ՄԱՆԱՆԱԳԻՏ

Ականջի, Քիթի ու Կոկորդի Հիւանդութեանց

Բարիզի մէջ իր մասնագիտութիւնը կատարելագործած ըլլալով՝ մինչեւ ցարդ Պոլսոյ մէջ չգործածուած եղելքարակառուներան, ասք օդի, տիպանօսքօրիի և ուլթրա նորագիւտ մէթոտներով՝ հիմնական կերպով կը բուժէ խուլութիւնը, ականջի խշալը, դլխու հնացած ցաւերը, դլխու պտոյտը, վերջապէս ականջի, քթի, կոկորդի, բերնի ամէն տեսակ հիւանդութիւնները։ Քիթի, երեսի վրայ եղած ածուութիւնները, առանց գործողութեան, մանուածը մէթոտով կը չակէ ու դլխու ու վիզի վրայ ամէն տեսակ գործողութիւն կը կատարէ։ Կոկորդի նշկոները (պատէմիք) կը հանէ առանց արիւնաճեղութեան, իր մասնաւոր դօթիքովը։ Կը դանուի ամէն օր, մինչեւ կէս օր Պահչէ Գարու, Հոմիկէ Սիսիլի դէմ, Սբիկ Իւթիւճեան դեղատունը, իսկ կէս օրէ վերջ Բերա, Շեսակ ճամբան, Թագսիմ Ֆրանս. Հիւանդանոցին դէմ, թիւ 41 տունը։ Հինդշաբթի օրը իր տունը դիմող ամէն հիւանդները, իսկ վճարել ազքատները միշտ ձրի կը դարմանէ։ 50-28

ՏՈՔԹ. Ս. ԹԷՐԶԵԱՆ

20 տարուան փորձառու բժիշկ եւ Բարիզի հիւանդանոցներուն մէջ ասխատած

Մեծ ուշադրութեամբ կը դարմանէ կաթծքի, առամոքրի, լեարդի և աղեաց հիւանդութիւնները, արանց և կանանց միզային ու ծննդական գործարանաց բորբոքումները։ Հիւանդ ատյոյց մասնաւոր խնամք կ՛ընծայէ։ Վիարասուժական գործողութիւնները կը կատարէ և մանկաբարձութիւն ի գործ կը դնէ։

Հիւանդ կ՛ընդունի ամէն առաւօտ, կէս օր և երեկոյ իր տունը Պէպէք Ծուռաց Եկեղեցւոյ փողոց թիւ 17, ուր ըրիչ ժամեր կը դանուի՝ Աբտալատա Գիւղը նաւամատոյցի մօտ դեղատունը։ Աղքատները միշտ ձրիապէս կը դարմանէ։ 50—29

ՏՈՔԹ. ԶԱՐՃԱՆԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԻՏ-ԲԺԻՇԿ

Կոկորդի, Քիթի եւ Ականջի
Վկայուած Բարիզի Համալսարանէն
Նախկին օգնական-բժիշկ
ՊՕՐՏՈՒԱ Հիւանդանոցներու

Պատիւ ունի ծանուցանել թէ՝ այսուհետեւ ի դիւրութիւն իր յարգոյ յաճախորդաց՝ բայլ ի երեքաբթի և Շաբաթ առաւօտներէ, ամէն օր 2-6 (ը.թ.) կը գտնուի իրեն դիմող հիւանդները դիւտական ամենավերջին մեթոտներով՝ Պոլիս՝ Կամարջիկ դլուխը, Մ. Կ. Նարկիլեճեան էֆ ի դեզաբանը։

Ըստ առաջնոյն ամէն օր կէս օրէ վերջ, հիւանդ կ՛ընդունի իր բնակարանը, Բերա, Ալա-ճամի Սադըզ Ալաճ թիւ 6։ Երեքշաբթի և Շաբաթ օրերը կը գտնուի ժամը 8-10 (ը.և.) Շիշլիի Ամենայոց մինչազդային հիւանդանոցը, և 10էն 12 (ը.և.) նոյն հիւանդանոցին Քլինիքը, Բերա, ռուսական դեսպանատան դիմաց Ապտա էֆ. խան, թիւ 22 պարթիզանը։ Զօրիշքարերի կէս օրէ վերջ ձրի։ 36—32

ՄՈՒՇՏԱԿՆԵՐ
AU RENARD BLEU
Մ. ՀԱՑԻՄՕՎԻՉ

Բերա, Մեծ Փողոց, Բասած Բանձիա թ. 3

ՆՈՐ ՀԱՍՈՒԱԾ ԵՆ

Առաջնակարգ մուճակէ թօխոր, վզնոցներ, ձեռնապահներ, մորթեր, մուճակաւոր կրկնոցներ
Նորոյթներ
Ամենավերջին ձեւով գլխարկներ
ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ
Պատրաստ ու չափու վրայ ժամկերներ, ճարտարութիւն եւ ձեռնտուութիւն ամէն տեսակ մուշտակներու խնամուած աշխատութիւն.
Խիստ զեղչուած գիներով
12—11

ՌՕՍԻԱ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1831 Mars 20ի Կայս. Ուկազով արտօնեալ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեդերպուրկ

Ընկերութեան ագարաւճիր, Մեծ Մորսկաա 27

Դրամագլուխ ամբողջովին վճարեալ 10,666,666 Ֆր.
Ներախաւարութեան գումար աւելի քան 187,322,000 »
1907ի հասոյթ 83,232,000 »
1881էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է 581,115,000 »

Ընկերութիւնը չատ նպաստաւոր պայմաններով կ՛ապահովագրէ տուն, ծովային վաճառքներու և ամէն տեսակ արկածներու դէմ, կեանքի բաղմապան թարթիճներ անմրցելի և բոլորանորոգ անհամեմատ, անհատական պայմաններ։— Նաև, երկաթուղիով և չոգենաւով ճամբորդութեանց արկածներու և նոյն իսկ ապահինների կոտրելուն դէմ ապահովագրութիւններ։

Դիմել Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Ագարեան խան, Վոյվոտա փողոց, Գալաթա, Պոլսոյ Գործակ. Ալիր էֆ. փողոց, Տիլսիզ Զաւէ Խան, Թիւ 26, Դ. ԱՐԱԳԵԱՆ Տնօրէն Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին
Ս. ՀԻՒՐՄՈՒԶ

ՎԷՆԻՍ
Հայ Նոր Վաճառատուն

Բերա, Մեծ-Փողոց, Թիւ 424, (Ռուս. Դեսպանատան դէմ)

Ֆրանսական, Անգլիական և Իտալական վերջին նորաձեւութեամբ ճաշակաւոր և նուրբ ապրանքներ, չափաւոր գնով յարմար դիմելով։

Սեզմիրան նոր ձեւ (ԱՒՏՐԻՆ ՈՒԴԻՉ ԵՒ ԲՐԷՆՆԷՍ), Հովնոց, Գուլպայ, Թաշկինակ, Ձեռնոց, Շապիկ այր մարդոց, Տիկիններու և Պարոններու համար Օձիքներ, Փողկապ, Իրամապանակ, կանանց Պայուսակ, Աշուշոնաուխիւնք Բիվէր, Ժանեակ, Ժապաւէն, Պաստառի, Լայն, Լայն։

ՆՈՒԷՐԻ ՅԱՐՄԱՐ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ
ՕՐՈՒԱՆ ՆՈՐԱԶԵՒՈՒԹԵԱՄԲ ԵՒ ԶԱՇԱԿԱՒՈՐ
ԿԱՆԱՑԻ ԳԼԽԱՐԿՆԵՐ

Ձոխ մթերք գլխարկի վերաբերեալ ամեն տեսակ նիւթերու

ՇԱՆՕԹ.— Կը խնդրուի ամենիւ յաճախորդներէն որ բաներնին անդամ մը այցելել վաճառատունս, համոզում դոյացնելու համար գիներու ժամուութեանը, ապրանքներու տակաւնութեանը և նորաձեւութեանը մասին։ 36—28

ԻՒՆԻՕՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԲՈՒՐՍ 1828 — 1829
ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ ԲՈՒՐՍԱ, ԲԼԱՍ ՎԱՆՏՕՆ 9

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՔ

ՀՐԴԵՀԻ ԾԻՒՂ

Ապահովագրեալ դրամագլուխ	25 միլիառ	Գր.
1907ին գանձուած ապահովագին	28 միլիոն	»
Մինչեւ 1907ի վերջը հատուցուած ՃՕսք	350 »	»
Դրամագլուխ և պահեստք	134 »	»

ԿԵԱՆՔԻ ԾԻՒՂ

Ընթացիկ ապահովագրութիւնք	338½ »	»
1907ին գանձուած ապահովագին	12½ »	»
Մինչեւ 1907ի վերջը հատուցուած ՃՕսք	231 »	»
Դրամագլուխ և պահեստք	179 »	»

Ինչպէս այս թուականներէն կ՛երեւի, Ընկերութեան կրկին ճիւղերու դրամագլուխն ու պահեստը խոշոր գումար մը կազմեն որ ճակատուորութիւն մը կ՛ընծայէ ԻՒՆԻՕՆի ապահովագրեալց։

Արեւելքի համար մասնաւոր զեղչեալ սակագոյց, նպաստաւոր պայմաններ անհամեմատ կերպով աւելի ԳԵՐԱԶԱՆՑ քան ուրիշ ո՛և է Ընկերութեան պայմանները։ Աւարտուածութեան ամէն ձեւերն ամէնէն ժամանակին վրայ։

օրինակի համար՝ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ի ԴԷՊ ՄԱՀՈՒ, ԵՒԱՒՆ, ԴՐԱՄԱՕԺԻՏ, ԵՒՆ.։

Ընկերութեան ղրամատունն է ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ

Թուրքիոյ և Արեւելքի Ընդհ. Տնօրէնութիւն
ԸՆԴՀԱՒՈՒՐ ՏՇօրէն — ՍԻՄՈՆ ՔԱՅՍԷՐԼԵԱՆ
Պետ կենաց ճիւղին — ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ
Սթամպուլ, Մուլթան-Համամ, Բաթըրմը Օղլու բաժան։
Գործակալութիւնք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքաց մէջ։

Տէր եւ Տնօրէն ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՇԱՇՆԱԶԱՐ

ՊԱՅՄԱՆՔ «ՀԱՅՐԵՆԻՔ»Ի

Բաժնեդիրները վճարելի են բացարձակապէս կանխիկ։ — Զոտրզուած բաժանորդագրութիւնք խոկոյն կը դադրին։ — Դրամի ուղարկման լաւագոյն միջոցն է ՄԱՆՏԱՏ—ԲՕՍՔԸ։ — Դրամի փոխարէն նամակագրուկ ալ կ՛ընդունենք՝ 105 գր. ի նամակագրուկը 100 գր. ի հաշուով։ — Դրամի ուղարկման ծախքերը բաժանորդագ կը պատկանին։ — Թերթին պաշտօնական սաացագրին փոխարէն եղած վճարումները միայն օրինաւոր են։— Անկէ տետակ անհատական կամ չտնօ վերաբերող յանձնարարութիւնք վճարումով են և առանձինն կը սակարկուին։ Զոիր են միայն հանրօգուտ հրատարակութիւնները։

ՆՈՐ ՀԻԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ
ԶԱՐԵՀ ԹՈՐՈՍԵԱՆԻ

1.—ԴՊՐՈՑԻ ԳԻՐՔԸ, նախապատրաստական տարի պատկ. Բ. տպագր. հոիտացած։ Կը պարունակէ՝ բացատրուած ընթերցուածներ, առարկաներ, ոտանաւորներ և իրազիտական դասեր, դին 3 գր.։

2.—ԴՊՐՈՑԻ ԳԻՐՔԸ, Ա. գիրք մանկապարտեզի պատկ. Նոր մանկավարժութեան ձեւով պատրաստուած, դին 20 փարա։

ԱՐԴԵՆ ՀԻԱՏԱՐԱԿՈՒԱԾ ԵՆ

3.—ԴՊՐՈՑԻ ԳԻՐՔԸ. Բ. գիրք մանկապարտեզի պատկ. դին 2 գր.։

4.—ԴՊՐՈՑԻ ԳԻՐՔԸ, Ա. տարի պատկ. դին 4 գր.։

5.—ԴՊՐՈՑԻ ԳԻՐՔԸ, Բ. տարի (տարրական) դին 4 գր.։

6.—ԴՊՐՈՑԻ ԳԻՐՔԸ, Գ. տարի (միջին Ա. տարի) դին 5 գր.։

7.—Ընթացքը Հաւատոյ Ա.և Բ. տարի, 54 պատկերիչ ձեւերը ու պատկերներ.—Անկէ հաշիւ օսմանեան չափերու և դրամներու վրայ հիմնուած և ուսուցման եղանակը բացատրուած։ Դին 4½ գր.։

8.—Բառգիրք հայ-դպղ. Ե. Տէր-Միքայէլեան, յառաջ անուանց բառդրքուկով քաղուած 17½, փառակազմ 20 գր.։

Զրի նմոյշ կը դրկուին միայն թիւ 1, 2 և 7 գիրքերէն։ Յանձնարարութիւնները դրկել ուղղակի հեղինակին գրատունը, Գալաթա, Պահչէ Գարու, Բաղիմ Փաշա խան.

Այս պայմանին ուշադիր ըլլալ անհրաժեշտ է, թէ՛ գիրքերը նոյնութեամբ սահմանուած և թէ գոնացուցիչ գնով։

Գրատունը կը կատարէ գրական ամէն յանձնարարութիւն կանխիկ վճարումով և վարձիով գիրէ կուտայ ընթերցման համար, հայերէն և գողիերէն վէպեր, եան.։ 15—14

ԹՈՂ ԿԱՐԴԱՆ

ԱՆԱԽՈՐԺ ՀՈՏՔ ՈՒ ՀԱՄԲ ԱՌՆՈՒԱԾ

ՄՕՐԻԻ ԶԿԱՆ ԻՒՂ

Huile de Foie de Morue Désodorée

Թէեւ չատեր Մօրիւլի ձկան իւղին կազդուրիչ յատկութիւնները օգտակիլ կ՛ուզեն, սակայն անոր անախորժ հոտին ու ճոխն զարհելով չեն կրնար գործածել. ուստի այժմ նոր մէթոտով մը իր բաղադրութեան առանց վնասելու, այլ անախորժ հոտը ու համը չնչուած է, այնպէս որ ամենէն փափուկ ստամոքսներն իսկ կրնան զայն մարսել։

Վաստո ըլլալու համար ամէն ոք կրնայ Դեղատունին մէջ փորձել։

Կեդրոնատեղին Պոլիս, Պահչէ-Գարու, Համիտիէ սէպիլի դէմ ՍԻՒՆ ԻՒՍՈՒՖ ԹԻՒՃԵԱՆ Դեղագործը և Գաղ-գիւղ օդային կապի Ընկերութեան դէմ ՏՐԴԱՏ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ դեղօրէից վաճառատուներ։

Պոլսոյ և գաւառներու ամէն հանրածանօթ դեղատուներու մէջ կը գտնուի։

Պոլսոյ մէջ 100 տուկնոց չինիր ճիզ դրուեի կը ծախուին։ 90—17

«ՀԱՅՐԵՆԻՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (21)

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՒՄԱ

ԱՆԺ ՓԻՈՒՌ

Ը.

ԻՆՉՈ՞Ւ ՀԱՄԱՐ ՍԵՒ ՄԱՐԴԸ ԵՒ ԵՐԿՈՒ ՈՍՏԻԿԱՆՆԵՐԸ ԱԳԱՐԱԿ ՄՏԱՆ

—Բայց ո՞ւր պիտի գտնամ զինքը։

—Բարիզ, նամակին մէջ չ՚արգասյո՞ր որ Բարիզ կ՚երթար. հիմա հոն ըլլալու է։ Բարիզ պիտի երթամ, ձիս, ձի՛ս։

—Ու մեզ այսպէս պիտի թողո՞ւս, մեզ պիտի խղճա՞ս այսպիսի վայրկեաններ մը, անձկութեան և մտատանջութեան մէջ։

—Պէաք է, զաւակս, պէաք է։ Ըսաւ աղջկան գլուխը ձեռքերուն մէջ առնելով և չգոհգոհալի չարժուժմով մը չրմունքներուն մօտեցնելով. «Եթէ երբեք այս արկղիկը կորսնցնես, բաւ ինձի Տաքմուռը, կամ մանաւանդ եթէ գտնուն, զո լսեմիլնը նշմարած վայրկեանիդ, ճամբայ ելլը և երկուր իսաց ատ՚ը ուր որ ալ ըլլամ, մո՛ղ բան մը քեզի չվնասէ, նոյն իսկ մարդու մը վնասքը։»

—Աաաւա՜ծ իմ, ուրեմն լո՞ւռ կար այդ արկղիկին մէջ։

—Բան մը չեմ գիտեր։ Միայն այն գիտեմ որ պահելու համար ինձի աըրուած էր և ես գաղտուկի։ Մե՛ն, անաւասիկ ձիս, աղէն՝ որ գալորդն է, կ՚ելմանամ հօրը ո՛ւր գանուիլը։

Եւ վերջին անգամ մը իր կինն ու աղջիկը համբուրելէ ետքը, ադարաւկասականը յանկարծ թամբին վրայ և վազելով մեկնեցաւ գաշտերուն մէջէն, Բարիզի ճամբուն ուղղութեամբ։

Ը.

ԲԱՐԻԶԻ ՃԱՄԲԱՆ

Դառնանք Փիթուի։

Փիթու դեռևս առաջ կը մղուէր այս ալեծարէն երիտ տզօրագոյն խթաններբէն, որք են վախն ու սէրը։

Վախը իրեն բաած էր ուղղակի.

—Կրնաս ձերբակալուիլ ու ծեծ ուտել. ղգա՛ս չսպիր Փիթու։

Եւ սարկաւ բաւած էր որ այծեամի մը պէս վազէր։

Սէրը իրեն ըսած էր Քամէլրինի ձայնով.

—Ճուտ փախի՛ր, սիրելի Փիթու։

Այս երկու խթանները, ինչպէս ըսինք, Փիթուան չէին վազցներ՝ այլ կը թռցնէին։

Ագարակէն մեկնելէն ժամ մը ետքը մեծ ճամբուն վրայ հասած էր։

Այդ ժամուան մէջ դրեթէ չորսուկէս մղոն բրած էր. սակէ աւելին կարելի չէ պահանջել արագավազ լաւ ձիէ մը։

Դեռևս եան ակնարկ մը նետեց. լան մը չէր երեւար ճամբուն վրայ։

Դեռևս առաջ նայեցաւ։ Երիտ կին կ՚երթային էշ հեծած։

Փիթու ա՛լ ապահովուած, ճամբուն եղերքը նստաւ յոգնութիւն առնելու։

Քիչ ետքը կրկին ճամբայ ինկաւ, սակայն այս անգամ աւելի կամաց քալելով։

Երկու ժամ ետքը Նամէօյլէն անցած էր և դեռևս Տամարթէն կ՚ուղղուէր։

Յանկարծ իր սուր ականջը լսեց ձիու սաքի ձայն մը և չուրջը նայեցաւ. սակայն լան մը չտեսաւ։

Քիչ յետոյ Փիթու կրկին ցնցուեցաւ։

—Ո՜հ, ա՜հ, բաւ, նորէն ձիուն ձայներ։

Եւ ականջը դրաւ։

—Այս անգամ, չեմ սխալիր, լսած ձայնս վազող ձիու մը ձայնն է, պէտք է որ անհամ գայն ըլլալին վրայէն։

Փիթու խօսքը չէր ատարած, երբ ձի մը երեւցաւ հեռուն։

Նեղ տգան մտածեց թէ գուցէ ոստիկանական էր որ ձիով վրնքը կը հալածէր և սկսաւ վազել։

Այցպէս, առանց խորհելու, առանց նայելու, առանց նպատակ իր փախուստը ծածկելու, իր արձանքներուն վատահելով. Փիթու, մէկ ոտտումով ճամբուն եղերքը գտնուող փոսին միւս կողմը ցատքեց և դաշտերուն մէջէն սկսաւ փախչիլ էրմինովիլի ուղղութեամբ։

Այս անգամ լսողերը ձիու մը հետ մրսկուլ վրայ էր։ Փիթուա այլ եւս ոտքերը չունէր՝ այլ թեւեր։ Մանաւանդ որ դաշտին մէջ հարիւր քայլ առնելէ ետքը, հոն գարձաւ և տեսաւ որ ձիաւորը ինքն ալ ձին փոսին վրայէն ցատքեցնելով, հետեւէն կուգար։

Ալ այս վայրկեանին Փիթուի համար կասկած չկար թէ ձիաւորը վրնքը կը հալածէր։

Բայց, տասը վայրկեան խնդալով վազքէ մը ետքը, Փիթու ա՛լ ուժասպառ եղաւ և ձին մտանցաւ իրեն. միւնոյն տանի ձիաւորին ձայնը լսուեցաւ որ կը պոռար, Փիթո՛ւ, Փիթո՛ւ։

Ա՛լ կորսուած էր։

Այսուհանդերձ Փիթու փորձից վազելը չարունակել, բայց մէկէն ծունկերը կտտացան, երիտաց և երեսի վրայ գետին ինկաւ։

Բայց գետին ինկած վայրկեանին մէջքին մարտիկ հարուած մը ընդունեց։ Ցնչոցք մը լսեց իրեն խիստ ծանօթ ձայնով մը։

—Ա՛հա, սիմա՛ր, երդո՞ւմ ըրեր ես որ Բաութին ճամբեցնո՞ւս։

Այս Բաութ անունը Փիթուի լսելքը գլուխը թերաւ։

—Ո՜հ, գաչեզ կռնակին վրայ գառնալով, ա՜հ, պարոն Պիլօյի ձայնը կը լսեմ։

Այդարաւ հայր Պիլօն էր։ Երբ Փիթու վատահ եղաւ ատոր, երես նատաւ գետնին վրայ։

Այդարակատանն ալ իր կողմէ կեցուց ձին, որ նոյնպէս չնչատպած և դած էր։

—Ո՜հ, սիրելի պարոն Պիլօ, գաչեզ Փիթու, որչա՜փ բարի էք որ այսպէս հոեւէս կը վազէք։ Կ՚երդնուամ որ ատ դարակ պիտի վերագառնայի Օրլիորդ Քամէլրինի առած երկու ոսկին ուտելէս ետքը։ Բայց գանի որ ահա՛ ակաք, առ՚ը երկու ոսկին, գանգի ձիուն է, և ատարակ գառնանք։

—Այդարակ գառնալու խնդիր չիկայ, գաչեզ Պիլօ, ո՞ւր են լատանները։

—Լատանները, տարցուց Փիթու, որ այդ բաներն իսաստ լաւ չէր հասկնար, ջրանաբերէն լեզուին մէջ նոր մտած բառերէն։

—Լո՜հ, այո՛, լատանները, ըսաւ Պիլօ, ան մարդիկը, եթէ այդպէս աւելի լաւ կը հասկնաս։

—Ո՜հ, ան մարդիկը, անշուշտ կը հասկնաք որ իրենց չատանայի։

—Կեցցե՛ս, ուրեմն մեր ետեւեն են։

—Բայց կատեմ. այսպիսի վազքէ մը ետքը ուրիշ կերպ չեր կրնար ըլլալ։

—Ուրեմն, եթէ այդպէս ըլլալուն վատահ էիր, ինչո՞ւ կը փախչէիր։

—Բայց տրվհետեւ կը կարծէի որ իրենց պետն էր որ ձիով ետեւէս իկած էր։

—Ո՜հ, օ՜հ, կարծածիս չափ ձարատեւեր չես եղեր, ուրեմն գանի որ ձամբան ատաս է ա՛լ Տամարթէն երթանք։

Փիթու ճիգ մը ըրաւ ելլելու համար։

—Սիրելի պարոն Պիլօ, կ՚ուզեմ ելլել, բայց չեմ կրնար։

—Ձի՞ս կրնար ելլել։

—Ո՜չ։

—Բայց, օ՜հ, ճիզ մը ըրէ և ձիուս գետակը հեծիր։

(Շարունակելի)